പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 014

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച-

ഇതി മായാമഹേശേന മോഹിതാ ഗിരിജാ യദാ .

അതഃ കിം സമഭൂദ്ബ്രഹ്മന്തന്മമാഖ്യാതുമർഹസി 1.

നാരദ ഉവാച-

ക്ഷീരാബ്ധൗ തു ശയാനസ്യ ചുക്ഷോഭ ഹൃദയം ഹരേഃ .

അകസ്മാദേവ രാജേംദ്ര നയനേ്ശ്രുപരിപ്ലുതേ 2.

ദൃഷ്ട്വാ തന്മഹദുത്പാതലക്ഷണം ഭഗവാംസ്തതഃ .

ഉത്ഥായ ശേഷപര്യംകാന്മാം ച വായും വിലോക്യ ച 3.

കിം കാര്യമിതി ഗോവിംദസ്തന്നാഗാരിമഥാസ്മരത് .

സ ചാഗ്രേ സ്മൃതിമാത്രേണ തസ്ഥൗ ബദ്ധാംജലിഃ പ്രഭോ 4.

വിനതാനംദനം ദൃഷ്ട്വാ പുരതഃ പ്രാഹ കേശവഃ .

സുപർണ തത്ര ഗച്ഛ ത്വം യത്ര യുദ്ധം പ്രവർതതേ 5.

ഹതോ ജാലംധരോ വീരോ ഹരോ വാ തേന മോഹിതഃ .

ദൃഷ്ട്വാ തം ശീഘ്രമാഗത്യ കഥയസ്വ മമാഖിലമ് 6.

ജാലംധരേശയോര്യുദ്ധം ദ്രഷ്ടും ശക്തസ്ത്വമേവ ഹി .

കോ്ന്യോ മഹാഹവേ തസ്മിൻജ്ഞാത്വാ യാതി ശരീരവാൻ 7.

കദാചിദ്ദുർഗമം തത്ര യുദ്ധം ശസ്ത്രാസ്ത്രവൃഷ്ടിഭിഃ .
അഥ ത്വം ബാണസംചാരം ഗത്വാപി ഹിതവിഗ്രഹഃ 8.
സംദൃഷ്ട്വാ പാർവതീവൃത്തിം ശീഘ്രമായാതുമർഹസി .
ദൈത്യമായാനിരാസാർഥം വിചിംത്യ ഭഗവാംസ്ത്വരൻ 9.
ഗുടികാം സർവസിദ്ധാം ച ഗരുഡായ ദദൗ ഹരിഃ .
അനയാ ന ഭ്രമോ വീര തഥേത്യുക്ത്വാ മുഖേക്ഷിപത് 10.
ഏവം സംപ്രേരിതഃ പത്രീ ഹരിം കൃത്വാ പ്രദക്ഷിണമ് .
നിശ്ചക്രാമ ഖമാവിശ്യ ജഗാമാദ്ഭുതവേഗവാൻ 11.
തത്ര ഗത്വാ രണം ഘോരം ദൈത്യസംഘൈഃ സ ദുഃസഹമ് .
ദൃഷ്ടവാനഖിലേനാസൗ ന കിംചിജ്ജ്ഞാതവാൻകില 12.
തസ്മാദുത്പത്യ വേഗേന ഗതോഽസൗ മാനസോത്തരമ് .
ശൈലം തുംഗതരം ദുർഗമഗമ്യം മരുതാമപി 13.
വിലോകയന്ന ദദൃശേ ഗൗരീസ്ഥാനം പതംഗരാട് .
തത്രാഗത്യ ഭുജംഗാരിർധ്വനിം സംശ്രുതവാൻകില 14.
ഗത്വാ സമീപേ ദദൃശേ മായാപശുപതിം തതഃ .
ഗരുഡോ ഗുടികാം ക്ഷിപ്യ മുഖേന ഭ്രമമാപ സഃ 15.
ജ്ഞാത്വാ ബുദ്ധ്വാഥ ദൈത്യോഽയമിതി നായം വൃഷധ്വജഃ .
ഹാ കഷ്ടമിതി ചോക്ത്വാ ച രുദന്നാഗത്യ ചാർണവമ് 16.
കഥയാമാസ വൃത്താംതം പുരതഃ കൈടഭദ്വിഷഃ .
ദേവ ജാലംധരേണായം ഹരോ ദേവോ വിഡംബിതഃ 17.
ഉമാ പ്രതാരിതാ തേന പാപേന ഛദ്മരൂപിണാ .
സുരസ്ത്വം യദി ഗോവിംദ സമരം പ്രതിയാഹ്യതഃ 18.
മായായുദ്ധം തു ദേവേശ കുരു ജാലംധരം പ്രതി .
തസ്യ രാജ്ഞീ മയാ ദൃഷ്ടാ പീഠേ ജാലംധരേ ശുഭേ 19.
പ്രാസാദഭൂമ്യാം ക്രീഡംതീ വാദ്യഗീതാദിവർത്തനൈഃ .
സാ സുംദരതരാ ഗൗര്യാ രംഭോർവശ്യോഃ ശതാദപി 20.

നേദാനീം മാനുഷേ ലോകേ ന പാതാലേഷു തത്സമാ .
ഭാര്യാ തേന സമാ വേശ്യാ നാരീണാം കാ കഥാ ഹരേ 21.
യസ്താം സ്പൃശതി ദേഹേന സകൃതാർഥഃ പുമാൻഭവേത് .
തവ ശ്യാലകപത്നീ ച ഹര ത്വം താം രമ പ്രിയാമ് .
ശംകരസ്യോപകാരം ച കുരു ചൈവാത്മനഃ സുഖമ് 22.
നാരദ ഉവാച-
ശ്രുത്വാ താർക്ഷ്യസ്യ വചനം തം നിർഭർത്സ്യ രമാപ്രിയഃ .
സമ്യഗ്വ്യവസ്യ ചോപായം വിസസർജ ദ്രുതം ദ്വിജമ് 23.
ശ്രിയംപതാർയ്യ സംഛാദ്യ മംചകേ പീതവാസസാ .
നിർഗതോഽന്യേന രൂപേണ യോഗി മായാബലേന ച 24.
വൃംദാരികാനുരാഗേണ മോഹിതോ മധുസൂദനഃ .
ദൃഷ്ട്വാ ഹരിം തു ഗച്ഛംതം പ്രതിഛന്നം യുധിഷ്ഠിര 25.
ശേഷോപ്യന്യതമേനാസൗ രൂപേണാഗത്യ കേശവമ് .
ജഗാദ ഭക്ത്യാ ത്വം തിഷ്ഠ മമാനുജ്ഞാതുമർഹസി 26.
കിം കരോമി ക്വ ഗച്ഛാമി ബ്രൂഹി കാര്യം ജനാർദന .
സദാ തവ മുഖം ദൃഷ്ട്വാ ഭോക്ഷ്യാമീതി ഭവേത്സുഖമ് 27.
ശ്രീഭഗവാനുവാച-
ജാലംധരസ്ത്രിയം രമ്യാം ഹരിഷ്യേ ഹരകാരണാത് .
പാർവത്യാശ്ചോപകാരായ സംഛാദ്യ സ്വാത്മനസ്തനുമ് 28.
ഏഹി യാമോ വയം ബംധോ കാംതാരം ദുരതിക്രമമ് .
വൃംദാകർഷണസിദ്ധ്യർഥമിത്യുക്ത്വാ തൗ വനം ഗതൗ 29.
തതോ വിഷ്ണുശ്ച ശേഷശ്ച ജടാവൽകലധാരിണൗ .
ആശ്രമം ചക്രതുഃ പുണ്യം സർവകാമഫലപ്രദമ് 30.
തയോഃ ശിഷ്യാഃ പ്രശിഷ്യാശ്ച ബഭൂവുഃ കാമരൂപിണഃ .
സിംഹവ്യാഘ്രവരാഹാശ്ച ഋക്ഷവാനരമർകടാഃ 31.
അഥ തസ്മിന്വനേ വൃംദാം മംത്രേണാകർഷയദ്ധരിഃ .

തസ്യാ ഹൃദയസംതാപം ചകാര മധുസൂദനഃ 32.

ഏതസ്മിന്നംതരേ രാജ്ഞീ താപമുഗ്രമുപാഗതാ .

ചാമരാംശ്ചാലയാമാസ ദിവ്യസ്ത്രീകരചാലിതാൻ 33.

പ്രിയസ്യാഗമനം തന്വീം ചിംതയംതീ മുഹുർമുഹുഃ .

ചംദനാഗുരുലിപ്താംഗീ മൂർച്ഛാം യാതി ഹി സത്വരമ് 34.

തുര്യയാമേ വിഭാവര്യാശ്ചതുർദശ്യാം നൃപാംഗനാ .

സ്വപ്നം ദദർശ ഭയദം വൈധവ്യഭയസൂചകമ് 35.

ജാലംധരശിരഃ ശുഷ്കം മർദിതം പാംഡുഭസ്മനാ .

ഗൃധ്രേണ കൃഷ്ടനയനം ഛിന്നകർണാഗ്രനാസികമ് 36.

മുക്തകേശീ കരാലാസ്യാ കൃഷ്ണവർണാരുണാംബരാ .

ചഖാദ കാലീ രക്താസ്യാ ഹസ്തേ വിധൃതഖർപരാ 37.

ഈദൃശം ദദൃശേ സ്വപ്നം തഥാത്മാനം വിഡംബിതമ് .

ദൈത്യക്ഷയഗുണോപേതം സാ ദദർശ നൃപാംഗനാ 38.

തതഃ പ്രബുദ്ധാഽസുരരാജപത്നീ ഗീതേന വാദ്യേന ച മാഗധാനാമ് .

ഗേയപ്രബംധൈഃ സ്തവനൈർവ ചോഭിർവം ശസ്തവൈഃ

കിംപുരുഷപ്രപാഠിതൈഃ 39.

തതസ്താൻസകലാൻശ്രാംതാന്ധനം ദത്വാ പ്രസാദജമ് .

നിവാര്യ വിപ്രാനാഹൂയ സ്വപ്നം ദൃഷ്ടം ന്യവേദയത് .

തം സ്വപ്നം ബ്രാഹ്മണാഃ ശ്രുത്വാ താമൂചുഃ ശാസ്ത്രപാരഗാഃ 40.

ദ്വിജാ ഊചുഃ -

ദേവി ദുഃസ്വപ്നമത്യുഗ്രമചിംത്യം ഭയദായകമ് .

ദേഹി ദാനം ദ്വിജാതിഭ്യോ ഹ്യചിംത്യ ഭയനാശകമ് 41.

ധേനുർവാസാംസി രത്നാനി ഗജാംശ്ചാഭരണാനി ച .

ബ്രാഹ്മണാഃ പരിസംതുഷ്ടാഃ സിഷിചുസ്താം നൃപസ്ത്രിയമ് 42.

അഭിഷിക്താപി സാ വൃംദാ ജ്വരേണ പരിതപ്യതേ .

വിസൃജ്യ വിപ്രപ്രവരാൻപ്രാസാദമഗമത്തദാ 43.

തത്ര സ്ഥിതാപി സ്വപുരം ദദൃശേ ദീപ്തമംഗലാ .

തതഃ സ്വകർമണാ രാജന്നാകൃഷ്ടാ ഹരിണാ തു സാ 44.

ന ശശാക ഗൃഹേ സ്ഥാതും തതോ രാജ്ഞീ വനം യയൗ .

രഥമശ്വതരീയുക്തം സ്മരദൂതീസഖീവഹമ് 45.

സമാരുഹ്യ ക്ഷണാത്തന്വീ പ്രാപ്താ സൗഭാഗ്യകാനനമ് .

നാനാവൃക്ഷസമായുക്തം നാനാപക്ഷിഗണാന്വിതമ് 46.

പുഷ്പപ്രസ്രവണോപേതം സ്വർഗനാരീവിഭൂഷിതമ് .

മംദാനിലപ്രവേശോ്സ്തി യത്ര നാന്യസ്യ കസ്യചിത് 47.

വനം വൃംദാരികാ ദൃഷ്ട്വാ സസ്മാര പതിമാത്മനഃ .

കഥം ജാലംധരം വീരം ദ്രക്ഷ്യാമി പ്രാപ്തമഗ്രതഃ 48.

സാ തത്ര ന സുഖം ലേഭേ വിവേശാന്യതമം വനമ് .

സഖീരഥസമായുക്താ വിഷ്ണുമായാവിമോഹിതാ 49.

തതോ വിലോകയാമാസ വിപിനം തരുസംകുലമ് .

ഉരുപാഷാണസംരുദ്ധം കുരംഗാക്ഷീ ഭയാവഹമ് 6.14.50.

സിംഹവ്യാഘ്രഭയാകീർണംശൃഗാലവ്യാലസേവിതമ് .

ദ്രുമൈഃ സ്പൃശച്ഛിഖാകാശൈർഗുഹാസു ധ്വാംതപൂരിതമ് 51.

വനം വിലോക്യ സാ ഭീമം ചകിതാ ചപലേക്ഷണാ .

സ്മരദൂതീം സഖീം വൃംദാ ജഗാദ രഥവാഹിനീമ് .

രഥം പ്രേഷയ മേ ശീഘ്രം സ്മരദൂതി ഗൃഹം പ്രതി 52.

സ്മരദൂതിരുവാച-

നാഹം ജാനാമി ദിഗ്ഭാഗം ന യാമി ക്വ രഥം സഖി .

ശ്രാംതാ അശ്വ്യഃ പ്രവർതംതേ മാർഗശ്ചാത്ര ന വിദ്യതേ 53.

പ്രേരിതോ ദൈവകേനാപി സ്യംദനോ യാതു യത്ര ച .

അത്ര കോപി ച മാംസാദോ ഭക്ഷയിഷ്യതി നാന്യഥാ 54.

ഇത്യുക്താ സാ ദ്രുതതരാ രഥം ശീഘ്രമവാഹയത് .

സ രഥോ വേഗതഃ പ്രാപ്തോ യത്ര സിദ്ധാ മുദാന്വിതാഃ 55.

തത്ര സിദ്ധാശ്ച ദൃശ്യംതേ കാനനം ച ഭയാവഹമ് .
ന യത്ര പ്രബലോ വായുർന ശബ്ദഃ പക്ഷിണാമപി 56.
ന ച തേജഃ പ്രകാശോഽസ്തി ന ജലം പ്രദിശോ ദിശഃ .
തത്ര പ്രാപ്തരഥസ്യാപി ലക്ഷണ്യേഽഭൂദ്വിപര്യയഃ 57.
അശ്വതര്യോ ന ഹേഷംതേ ന ച ശബ്ദശ്ച നേമിജഃ .
ന ചലംതി പതാകാസ്താ ഘംടികാ ന ക്വണംതി ച 58.
ന സ്വനംതി മഹാഘംടാ ധ്വജസ്തംഭേ നിവേശിതാഃ .
വിലോക്യൈവംവിധം പ്രാഹ തത്ര വൃംദാ സഖീം പ്രതി 59.
സ്മരദൂതി ക്വ യാസ്യാമോ വ്യാഘ്രസിംഹഭയം വനമ് .
ന ഗൃഹേ ന സുഖം രാജ്യേ മമ ജാതം വനേ സഖി 60.
സ്മരദൂതിരുവാച-
ശൃണുഷ്വ ദേവി പശ്യ ത്വം പുരഃ ശൈലോഽതിദാരുണഃ .
ദൃഷ്ട്വാഗ്രതോ ന ഗച്ഛംതി തുരംഗ്യോ ഭയവിഹ്വലാഃ 61.
തസ്യാസ്തദ്വചനം ശ്രുത്വാ സംത്രസ്താ സാ നൃപാംഗനാ .
ദൃഷ്ട്വാ ഹാരം സ്വകംഠസ്ഥം സ്യംദനാച്ഛീഘ്രമുത്ഥിതാ 62.
ഏതസ്മിന്നംതരേ പ്രാപ്തോ രാക്ഷസോ ഭീഷണാകൃതിഃ .
ത്രിപാദഃ പംചഹസ്തശ്ച സപ്തനേത്രോഽതിദാരുണഃ 63.
പിംഗലോ വ്യാഘ്രകർണശ്ച സിംഹസ്കംധസ്തഥാനനഃ .
വിഹംഗേശസമാഃ കേശാ ലംബംതേ രുധിരാരുണാഃ 64.
തം ദൃഷ്ട്വാ പദ്മകോശാംഗീ സഹസാ സഭയാഭവത് .
നേത്രേ കരാഭ്യാമാച്ഛാദ്യ ചകംപേ കദലീവ സാ 65.
പ്രതിഹാരീ പ്രതോദം തു ത്യക്ത്വാ രാജ്ഞീമഭാഷത .
ഭീതാം മാം ത്രാഹി ദേവി ത്വമയം ധാവതി ഭക്ഷിതുമ് 66.
ഏതസ്മിന്നംതരേ പ്രാപ്തോ രാക്ഷസോ രഥസംനിധൗ .
രഥമുത്ക്ഷിപ്യ ഹസ്തേന ഭ്രാമയംശ്ചാശ്വിനീയുതമ് 67.
സാ രാജ്ഞീ പതിതാ ഭൂമൗ മൃഗീ വ്യാഘ്രഭയാദിവ .

സ്മരദൂതീ തരോർമൂലേ ഛിന്നാശോകലതാ യഥാ 68.

തതസ്താശ്ചാശ്വിനീഃ സർവാഃ ഭക്ഷയാമാസ രാക്ഷസഃ .

തേന രാജ്ഞീ ധൃതാ ഹസ്തേ സിംഹേനൈണവധൂരിവ 69.

താമുവാച തതോ രക്ഷഃ പ്രാണൈസ്തേ കാരണം യദി .

തവ ഭർതാ ഹതഃ സംഖ്യേ ഹരേണേതി ശ്രുതം മയാ 70.

മാമാസാദ്യാദ്യ ഭർതാരം ചിരംജീവാകുതോഭയാ .

പിബാഥ വാരുണീം സ്വാദ്വീം മഹാമാംസസമന്വിതാമ് .

ശൃണ്വംതീതി വചോ രാജ്ഞീ ഗതസത്വാ ഇവാഭവത് 71.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേ മഹാപുരാണേ പംചപംചാശത്സഹസ്രസംഹിതായാമുത്തരഖംഡേ ജാലംധരോപാഖ്യാനേ ശ്രീമന്മാധവമായാകഥനംനാമ ചതുർദശോऽധ്യായഃ 14.
